

SÖKANDE

Bravida Sverige AB, 556197-4188
Mikrofonvägen 28
126 81 Stockholm

Ombud: Fredrik Jonsson
med samma adress som ovan

MOTPARTER

1. Region Östergötland, 232100-0040
Upphandlingscentrum
581 85 Linköping

Ombud: Advokat Walter Sköldstam
Advokatbyrån Svensk Juristpartner AB
G:a Rådstugugatan 30
602 24 Norrköping

2. Stanley Security Sverige AB, 556076-0737
Box 125 45
102 29 Stockholm

Ombud: Karl Sunnermalm
c/o Tenders Sverige AB
Nygatan 34
582 19 Linköping

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

KONKURRENSVERKET	
2016-01-14	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

Dok.Id 234460

Postadress
Box 406
581 04 Linköping

Besöksadress
Brigadgatan 3

Telefon
013-25 11 00

Telefax
013-25 11 40

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

E-post:
forvaltningsrattenilinkoping@dom.se
www.forvaltningsrattenilinkoping.domstol.se

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Region Östergötland (Regionen) genomför en upphandling avseende *Utbyte brandlarmssystem Vrinnevisjukhuset i Norrköping*, dnr UC-2015-222. Upphandlingen genomförs som förenklat förfarande enligt LOU och tilldelningsgrund är ekonomiskt mest fördelaktiga anbud. Av tilldelningsbeslutet meddelat den 21 september 2015 framgår att kontrakt i upphandlingen har tilldelats Stanley Security Sverige AB (Stanley) samt att anbud från Bravida Sverige AB (Bravida) har förkastats med hänvisning att det inte uppfyller uppställt krav på datum för slutbesiktning avseende ett av de angivna referensprojekten.

Bravida ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att förvaltningsrätten ska besluta om rättelse på så sätt att Regionen ska genomföra en ny utvärdering där Bravidas anbud ska beaktas. I andra hand yrkas att upphandlingen, till följd av brister i förfrågningsunderlaget, ska göras om. I tredje hand begärs att förvaltningsrätten förordnar att ny utvärdering ska genomföras vid vilken Stanleys anbud ska förkastas.

Regionen och Stanley begär att ansökan ska avslås.

VAD PARTERNA SAMMANFATTNINGSVIS ANFÖRT

Bravida

Bravidas anbud

Bravida har efter Regionens förfrågan tydligt angett att besiktning genomförts den 3 juli 2015 enligt önskemål från beställaren av gällande referensprojekt. Regionen har i förfrågningsunderlaget inte närmare specificerat vad som avses med slutbesiktning, varför begreppet måste tolkas extensivt. Kra-

vet, att lämna uppgift om datum för slutbesiktning, är därmed uppfyllt. Hade den restriktiva tolkningen av begreppet tydliggjorts i förfrågningsunderlaget hade Bravida haft möjlighet att ange ett annat referensprojekt.

Det strider mot proportionalitetsprincipen att uppställa krav på att slutbesiktning enligt vissa regelverk ska ha genomförts i referensprojekt för att projektet ska få återopas. Det har inte föreskrivits att referensprojekt ska vara utfört under något specifikt branschvillkor. Det finns inte heller något krav på att villkoren i referensprojekten ska motsvara de som styr kontraktsförhållandet i upphandlingen. Syftet med referenserna har således inte varit att säkerställa att leverantören klarat av att leverera en godkänd anläggning av den omfattning som specificeras. Syftet synes endast ha varit att säkerställa att leverantören genomfört ett visst antal projekt i angiven storlek, oavsett om dessa har levererats med fullgott resultat eller inte.

Stanleys anbud

Det upphandlade projektet består bl.a. av utbyte av brandlarmscentraler och ett överordnat presentations- och kommunikationssystem på Vrinnevisjukhuset. På sjukhuset finns slingor med brandlarmsdetektor från tillverkarna Panasonic och Autronica. I den tekniska rambeskrivningen som bifogats förfrågningsunderlaget klargör Regionen för vikten av att befintliga slingor kan kommunicera med den nya brandlarmscentralen eller förses med ett s.k. interface/adapterkort som möjliggör full funktion. Vidare klargörs att med ”interface” avses för ändamålet avsedd produkt och att befintlig undercentral inte får användas som undercentral.

Av Stanleys anbud framgår att de avser att installera systemet 512 G3 från Panasonic. Vidare sägs att befintliga detektorslingor från Panasonic kan anslutas direkt till det nya systemet, medan befintliga Autronica-slingor ansluts via interface/adapterkort till nytt system med full funktion. Det sist-

nämnda är dock inte möjligt. Det finns inget interface/adapterkort som möjliggör kommunikationen mellan Autronica-slingorna och systemet 512 G3 från Panasonic. Stanley har lämnat anbud med en teknisk lösning som inte uppfyller de krav på kommunikation mellan brandlarmanläggningens olika beståndsdelar som Regionen ställt upp. Lösningen står i direkt strid med ett uttryckligt förbud mot att använda gamla undercentraler som ”interface”. Stanleys anbud borde därmed ha uteslutits från upphandlingen.

Regionen

Bravidas anbud

Regionen har ställt krav på att anbudsgivarna ska ange tre referensprojekt för att vara kvalificerade i upphandlingen. För att referensprojekten ska vara kvalificerade har Regionen bl.a. ställt krav på att var och ett av de angivna referensprojekten ska vara slutbesiktigade den 1 januari 2010 eller senare samt att projekten var och en minst ska ha omfattat 5 brandlarmscentraler och med leverans till ett överordnat system. Något krav på godkänd slutbesiktning för referensprojekt har inte ställts upp.

I anbudet har Bravida angett att ett av referensprojekten startades 2012 och är pågående, men de har inte angett ett slutbesiktningdatum. När regionen har begärt förtydligande från Bravida har de svarat att ”avlämning sker successivt, syn/besiktning utföras i beställarens regi i enlighet med senaste anläggarintyg, sista anläggarintyg/besiktning är upprättat 2015-07-03”. Enligt regionens bedömning påvisar inte detta att slutbesiktning har skett. Begreppet slutbesiktning är så allmänt vedertaget i branschen att det inte behöver specificeras. Om Bravida ansåg att begreppet var svårtolkat hade det varit rimligt att ställa en fråga till regionen under annonseringstiden.

Stanleys anbud

Regionen vidhåller att vinnande leverantör Stanley uppfyller alla krav. Stanleys lösning innebär inte att befintlig undercentral används. Bravida anger att adapterkort ska sättas in i befintlig central av Stanley, vilket Stanley inte har angett. Regionen har självständigt bedömt att den offererade lösningen från Stanley uppfyller alla krav i upphandlingen. Det åligger Bravida att bevisa brist i Stanleys offererade tekniska lösning. Den bevisbördan har inte Bravida fullgjort.

Stanley

Stanleys anbud innehåller en teknisk lösning som uppfyller de krav på kommunikation mellan brandlarmanläggningens olika beståndsdelar som Regionen har ställt upp i förfrågningsunderlaget. Det som framgår av förfrågningsunderlaget är att befintlig centralutrustning inte accepteras som undercentral. Vad som avses med "befintlig" är att en sedan tidigare installerad utrustning inte accepteras som undercentral. Genomgående ny utrustning kommer levereras avseende såväl brandlarmscentraler som interface och adapterkort, vilket även klargjorts i e-post korrespondens med Regionen under överprövningsprocessen. Eftersom genomgående ny utrustning levereras används inte befintlig centralutrustning som undercentral.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Förfrågningsunderlaget

Under punkt AFB.31 *Anbuds form och innehåll* under rubriken *Referensprojekt* anges bl.a. följande.

Anbudsgivare skall i anbud ange referenser för tre projekt. Förutsättning för referensprojekt är att slutbesiktning utförts 2010-01-01 eller senare samt

att projektets omfattning skall minst ha omfattat 5 brandlarmscentraler inklusive leverans av uppkoppling mot överordnat system.

Följande ska redovisas för respektive projekt: [...]

- *Slutbesiktningsdatum*

Teknisk rambeskrivning

I den tekniska rambeskrivningen, som bifogats förfrågningsunderlaget, under rubriken *Systemuppbyggnad, System och funktioner*, anges bl.a. följande.

För att koppla den befintliga slingan (detektorkrets) i den nya brandlarmscentralen, måste varje detektor, larmknapp etc. antingen kunna kommunicera med de nya centralerna eller förses med interface/adapterkort för att upprätthålla full funktion. [...]

Med interface avses för ändamålet avsedd produkt därmed accepteras inte befintlig centralutrustning som undercentral.[...]

Rättslig reglering

Av 16 kap. 6 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU och detta medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt sätt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingen ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I mål om ingripande enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktigt på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter denne grundar sin talan och att domstolens prövning bör begränsas till de grunder som parten åberopar (RÅ 2009 ref. 69).

Förvaltningsrättens bedömning

De obligatoriska krav som anges i förfrågningsunderlaget ska normalt vara till fullo uppfyllda i anbudet för att den upphandlande myndigheten ska kunna tilldela anbudsgivaren kontrakt på grundval av detsamma.

Kravet på att de angivna referensprojekten ska vara slutbesiktigade den 1 januari 2010 eller senare och att datum för sådan besiktning ska anges i anbudet utgör obligatoriska krav som måste vara uppfyllda av anbudsgivarna för att dess anbud ska upptas till slutlig anbudsutvärdering.

Med hänsyn till att upphandlingen rör en totalentreprenad enligt ABT06 finner förvaltningsrätten, i likhet med Regionen, att begreppet slutbesiktning i detta sammanhang naturligen bör vara samstämmigt med vad som anges i nämnt standardavtal. Att begreppet slutbesiktning var avsett att ges en sådan innebörd i upphandlingen bör vidare en rimligt informerad och normalt omsorgsfull anbudsgivare kunnat uppfatta. Med beaktande av Regionens syfte att genom ifrågavarande krav kontrollera om anbudsgivarna genomfört och slutbesiktigat enskilda projekt av aktuell typ under en viss tidsperiod bedöms vidare kravet vara motiverat och rimligt ställt och således ej oproportionerligt.

Bravida har avseende referensprojekt 1 – Länssjukhuset Ryhov –, till skillnad från övriga två åberopade referensprojekt, inte angivit något datum för slutbesiktning. De intyg som Bravida efter anbudsgivning i kommunikation med Regionen har hänvisat till visar inte heller att någon slutbesiktning av

detta projekt genomförts. Regionen har därför, på sätt skett, haft fog för att inte uppta Bravidas anbud till slutlig anbudsutvärdering.

Om en anbudsgivares anbud rätteligen har förkastats i kvalificeringsfasen kan ofta bedömningen göras att denne inte kan anses lida skada av att en-upphandlande myndighet inte har beaktat att även annan anbudsgivare haft brister i sitt anbud. Det har emellertid i rättspraxis (se t.ex. EU-domstolens avgörande i mål C-100/12 Fastweb, Kammarrätten i Göteborgs avgörande i mål 6966-11 och 1336-13 samt Kammarrätten i Jönköpings avgörande i mål nr 2667-13) klargjorts att en anbudsgivare anses riskera att lida skada då även kvarvarande anbud borde ha förkastats eftersom ett bifall till en in-vändning om att en upphandlande myndighet har utvärderat kvarvarande anbud i strid med upphandlingslagstiftningen när de rätteligen borde ha förkastats, skulle kunna få till följd att upphandlingen görs om och således ge möjlighet till intresserade leverantörer att vid en ny upphandling lämna anbud och tilldelas kontrakt.

Med beaktande av att det endast förekommer två anbudsgivare i upphandlingen och att Bravida framfört invändningen att Stanleys anbud brister i uppfyllelse av ställda obligatoriska krav föreligger skäl att, i enlighet med det ovanstående, sakpröva vad Bravida anfört i denna del.

Enligt den tekniska rambeskrivning som ingår i förfrågningsunderlaget accepteras inte befintlig centralutrustning som undercentral.

Bravida gör gällande att Stanley vid leverans avser att nyttja en befintlig centralutrustning och bolaget därför har lämnat ett anbud med en teknisk lösning som inte uppfyller de krav som Regionen ställt upp i förfrågningsunderlaget.

Förvaltningsrätten finner att uttrycket befintlig centralutrustning bör anses avse den utrustning som för närvarande är i bruk. Stanley har vid förfrågan från Regionen och inom ramen för detta mål genomgående angett att ny utrustning kommer användas avseende såväl brandlarmscentraler som interface och adapterkort. Mot denna bakgrund och med beaktande av vad som i övrigt framkommit i målet finner förvaltningsrätten att Bravida inte förmått visa att Stanley brister i uppfyllelse av ifrågasatt tekniskt krav.

Mot bakgrund av det anförda saknas skäl för att förordna om ingripande enligt 16 kap. 6 § LOU. Ansökan om överprövning ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109 1D/LOU).

Tomas Kjellgren

Föredragande har varit Emelie Jönsson.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.